

DOKU T PLEND RME LABORATUVARI ÇALI MA TAL MATI

DOKÜMAN NO	DL.TL.04
YAYIN TAR H	14.04.2014
REV ZYON NO	01
REV ZYON TAR.	12.05.2016
SAYFA	1 / 3

1.AMAÇ:

Doku tiplendirme laboratuvarında yürütülen faaliyetleri tanımlamak, çalı ılan testlere ait kuralları belirlemektir. Doku tiplendirme laboratuvarında yürütülen faaliyetleri ve bu birimde çalı anları kapsar.

2. KAPSAM: Doku Tiplendirme Laboratuvarında çalı an personel ve çalı ma sürecini kapsar.

3. KISALTMALAR:

- **HBYS :** Hastane Bilgi Yönetim Sistemi

4. TANIMLAR: -

5.SORUMLULAR: Hematoloji Uzmanı, Biyolog, Laboratuvar Teknikeri, Laboratuvar Teknisyeni ve Laboratuvar Sekreteri.

6.FAAL YET AKI I:

6.1.TEST STEM

HBYS laboratuvar modülünden ilgili test seçilir ve laboratuvara gönderilecek etiket basılır.

6.2.NUMUNELER N ALINMASI VE LABORATUVARA TRANSFER

6.2.1 Polikliniklerden yapılan test isteklerinin L S'e kaydı yapıldıktan sonra, kayıt/kan alma biriminde kan örnekleri alınır.

6.2.2 Kan örne i için testlere göre uygun örnek tüpü seçimi yapılır, seçilen tüplere barkod yapı tırılır ve kan alma i lemi gerçekleştirilir. Kan alma i lemi tamamlanan hastalara sonuç teslim süreleri ile ilgili bilgi verilir.

6.2.3 Servisler ve Acil'de hastaların örnekleri kendi birimlerinde alınır. Test istekleri HBYS'ne girildikten sonra testlere göre örnek tüpü seçimi yapılır, örnek tüplerine barkod yapı tırılır.

6.2.4 Damar yolu açık hastalarda kan alma için hastanın di er kolu kullanılır. Kan alma i lemi hem ireler tarafından gerçekleştirilir. Alınan örnekler bekletilmeden personelle ilgili laboratuvar birimine gönderilir.

6.2.5 Kan alma biriminde toplanan örnekler sürekli olarak pnömotik sistemle ilgili laboratuvara transfer edilir. Hem kan alma biriminde hem de acil ve servislerde biyolojik numune alma ve numunelerin transferi i lemleri; numune alma ve transferi talimatı, numune kabul ve red kriterleri talimatı do rultusunda gerçekleştirilmelidir.

6.3.NUMUNELER N LABORATUVARA ALINMASI, AYRI TIRILMASI

6.3.1.Örnekler laboratuvara gelince, L S'den yapılan test isteklerine bakılarak örnek kabının uygunlu u, örnek miktarı, pıhtıla ma, kontaminasyon, vb. kontrolü yapılır.

6.3.2. Kabul edilen örneklerden serum veya plazmada çalı ılacak testler için olanlar santrifüj edilir.

6.3.3.Kabul edilen örneklerden moleküler çalı ma yapılacak tüpler alt üst edilir. Çalı ılacak testlere göre yerlerine yerle tirilir.

6.3.4. Çalı ma artlarına uygun olmayan örnekler için gerekli i lemler yapılır.

6.3.5.Hemen ilgili doktor veya sa lık personeli telefonla aranır, örne in kabul edilemez oldu u ve reddetme nedeni, örne in alındı ı yere bildirilmesi gerekir.

6.3.6.Bunu HBYS de yazılı dokümantasyon (reddedilme nedeni, reddeden ki iye ait bilgiler vs.) takip eder.

6.4.ANAL Z:

6.4.1. Cihazları kullanarak yapılan analizlerden önce cihazların kontrolü ve e er varsa "internal kalite kontrol" çalı maları gerçekleştirilir.

6.4.2.Cihazlar ile yapılan çalı malar sonucu elde edilen sonuçlar yazdırılır.

6.4.3.Cihaz çıktıları teknik eleman ve laboratuvar sorumlusu tarafından kontrol edilir.

6.4.4.Laboratuvar sekreterine sonuçlar iletilir.

6.4.5.Sekreter L S'e bütün sonuçları dikkatli bir ekilde girer.

DOKU T PLEND RME LABORATUVARI ÇALI MA TAL MATI

DOKÜMAN NO	DL.TL.04
YAYIN TAR H	14.04.2014
REV ZYON NO	01
REV ZYON TAR.	12.05.2016
SAYFA	2 / 3

6.5.RAPORLAMA:

- 6.5.1.Test sonuçları L S’de onaylanır.
- 6.5.2.Doku Tipleme testleri gizlili i olan testlerdir ve 3. ahıslar sonuçları göremez.
- 6.5.3.Yatan hasta sonuçları imza kar ılı ı hastane personeline verilerek, doktora gönderilir.
- 6.5.4.Poliklinik hasta sonuçları hasta veya birinci derece yakınına (imza kar ılı ı) teslim edilir.

6.6. TEST SONUÇ TESL M SÜRELER :

- 6.6.1. Doku tipleme testleri moleküler yöntemlerle çalı ılan testlerdir.
- 6.6.2. Testler randevulu, her gün çalı ılmaktadır.1 hafta içinde sonuçlandırılmaktadır.
- 6.6.3. Panel Reaktif Antikor testi için hergün örnek kabulü yapılmaktadır.2-4 hafta içerisinde sonuçlandırılmaktadır.

6.7. KAL TE GÜVENL :

- 6.7.1. Laboratuvarımız kalite güvenli i için, UKNEQAS gibi uluslar arası düzeyde çok sayıda laboratuvarın katıldı ı dı kalite kontrol programlarına katılmaktadır.
- 6.7.2. ç kalite; Doku Tipleme Laboratuvarı’nda bulunan bütün cihazların günlük açılı i lemlerinde, kontrol ve bakımı yapılır, reaktifler hazırlanır.
- 6.7.3. Testlere ait kalibratör ve kontroller hazırlanır, bütün cihazlarda iç kalite çalı maları yapılır ve sonuçları teknikerler, teknisyenler, biyolog ve sorumlu uzman tarafından kontrol edilerek kalite kontrol örnekleri de erlendirilir.
- 6.7. 4.Sonuçlar kayıt altına alınır.
- 6.7.5. Test istem formuna veya LIS’ in ilgili bölümüne hasta ile ilgili bilgilerin yazılması bulguların de erlendirilmesi açısından çok de erlidir.

6.8.NUMUNELER N ALINMASI VE HAZIRLANMASI:

Venöz Kan Alımı:

- 6.8.1.Açlık gerektiren testler için 8-12 saat açlık gerekir.
- 6.8.2. laç tedavisinin sürdü ü durumlarda örne in alınması sabah ilaç alımından önce yapılmalıdır.
- 6.8.3.Kan alımı esnasında hasta yatar veya oturur pozisyonda olmalıdır.
- 6.8.4.Prognoz izlenmesi için istenen testlerle ilgili kan örnekleri hastadan her zaman aynı pozisyonda alınmalıdır.
- 6.8.5. ne ucu mümkün oldu u kadar geni seçilmelidir.
- 6.8.6.Turnike kolda 30 saniyeden fazla sıkılı kalmamalıdır.
- 6.8.7.Turnike i nenin ba arılı bir ekilde damara yerle tirilmesinden sonra çözülmelidir.
- 6.8.8.Enjektör ile kan alımı esnasında kanın tüpe kuvvetli aspirasyonundan kaçınılmalıdır.
- 6.8.9. Antikoagülan içeren vakumlu tüplere kan alımı sırasında kanın i aretli çizgiye kadar dolmasına özellikle dikkat edilmelidir.
- 6.8.10.Antikoagülan içeren tüplere kan alındıktan sonra tüp yava ça alt üst edilerek özenle karı tırılmalıdır. Kesinlikle çalkalama yapılmamalıdır.

Serum

Tüp: Kırmızı kapaklı tüp

a.4-5 cc kan örne i yeterlidir.

b.Kanın tüpün çeperindeki silika partikülleri ile iyice temas etmesi için 5-6 kez yava ça altüst edilmelidir; tüp kesinlikle çalkalanmamalıdır.

c.Hemolizli veya bulanık serumlar uygun de ildir. Yeniden örnek alınmalıdır.

EDTA’lı tam kan

Tüp: Mor kapaklı cam K3EDTA tüp

DOKU T PLEND RME LABORATUVARI ÇALI MA TAL MATI

DOKÜMAN NO	DL.TL.04
YAYIN TAR H	14.04.2014
REV ZYON NO	01
REV ZYON TAR.	12.05.2016
SAYFA	3 / 3

a.5 mL tam kan mor kapaklı EDTA'lı tüplere alınır. Tüplerin içerisinde pıhtı olu maması için kan alınır alınmaz tüp 5-6 kez yava ca alt üst edilerek karı tırılır.

Çalkalama i leminden kesinlikle kaçınılmalıdır.

b.Kan alımı esnasında kanın i aretli çizgiye kadar doldurulmasına özellikle dikkat edilmelidir.

c.Kan tam olarak tüp üzerindeki i aretli çizgiye kadar alınmamı veya tüpün içerisinde pıhtı olu mu ise yeniden örnek alınmalıdır.

Sitratlı tam kan

Tüp:Mavi kapaklı sitratlı tüp

a.Kan örne i 9:1 oranında sodyum sitrat içeren mavi kapaklı tüplere alınır.

b.Venöz kan alımı esnasında damara ilk seferde zorlamadan girilmeli, turnike çok sıkı olmamalıdır. E er kan yava ve zorlama ile geliyor ise di er koldan tekrar do ru kan örne i alınmalıdır.

c.Kan örne inin sodyum sitrat ile karı abilmesi için tüpler i aretli çizgiye kadar tam olarak doldurulmalı ve 5-6 kez çok yava ça altüst edilerek kanın antikoagülan ile tam teması sa lanmalıdır.

Asit-sitrat-dekstroz (ACD) kan

Tüp: Sarı kapaklı ACD'li tüp

a.Kan örne i 9:1 oranında asit-sitrat-dekstroz içeren sarı kapaklı tüplere alınır.

b. Venöz kan alımı esnasında damara ilk seferde zorlamadan girilmeli, turnike çok sıkı olmamalıdır. E er kan yava ve zorlama ile geliyor ise di er koldan tekrar do ru kan örne i alınmalıdır.

c. Kan örne inin asit-sitrat-dekstroz ile karı abilmesi için tüpler i aretli çizgiye kadar tam olarak doldurulmalı ve 5-6 kez çok yava ça altüst edilerek kanın antikoagülan ile tam teması sa lanmalıdır.

6.9. LABORATUVAR NUMUNE RED KR TERLER :

6.9.1.Hasta adı ve soyadının bulunmadı ı, örnek tanımının yapılmadı ı, hatalı yapıldı ı veya istem formu ile örnek kabındaki bilgilerin uyumsuz oldu u durumlarda numune kabulü yapılmaz. Ayrıca barkodu olmayan numuneler laboratuvara kabul edilmez.

6.9.2. Uygun tüplere alınmayan numuneler laboratuvara kabul edilmez; servis ve polikliniklerden yeni numune istenir.

6.9.3.Hemolizli numuneler laboratuara kabul edilmez.

6.9.4.Lipemik, pıhtılı numuneler geldi inde L S' in açıklama kısmında belirtilir.

6.9.5.Barkod tüp üzerine uygun ekilde yapı tırılmamı sa, altında isim olup olmadı ı kontrol edilir ve yeni barkod basarak kabul yapılır.

6.9.6.Tüp içindeki numune miktarı yeterli de ilse numune kabul edilmez.

6.9.7.Test istem formlarına hasta ile ilgili klinik bilgi mutlaka yazılmalıdır.

6.9.8. Laboratuvara uygun transfer ko ullarında gelmeyen örnekler kabul edilmez.

7. LG L DÖKÜMANLAR:

- Doku Tiplendirme Laboratuvarı Test Rehberi

HAZIRLAYAN DOKU T PLEND RME LAB. SORUMLU HEK M	KONTROL EDEN KAL TE YÖNET M D REKTÖRÜ	ONAYLAYAN BA HEK M
--	--	-----------------------

DOKÜMAN NO
YAYIN TAR H
REV ZYON NO
REV ZYON TAR.
SAYFA

DOKÜMAN NO	DL.TL.04
YAYIN TAR H	14.04.2014
REV ZYON NO	01
REV ZYON TAR.	12.05.2016
SAYFA	4 / 3